

Eitt dyggiligt varsko

LIMAFUNDURIN í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag týskvöldið kollðømdi uppskotið um arbeiðsloysis-trygging í tí líki tað hevur nú. Av teimum 25 fundarluttakar-unum var tað ikki ein tann einasti ein, sum tók undir við uppskotinum. Kortini helt onkur, at tað er rættast at samtykkja uppskotið nú, og seinni royna at bota skipanina.

TAÐ er spell, at ætlanin at fáa eina arbeiðsloysis-trygging skuldi fáa hesa lagnuna. Í mong harrans ár hevur verið talan um eina arbeiðs-trygd, men ongantið er málið komið so nær eini loysn sum nú. Tí er tað spell, at flokkurin, sum alla tíðina hevur verið ímóti eini skipan, eisini skal diktera, hvussu skipanin skal vera.

SEINNU helvt av sjevtíðrun-

um rumblaði Sambandsflokk-urin í andstöðu við uppskoti um eina arbeiðsloysis-trygging. Men í landsstýrinum vildi Fólkaflokkurin ikki hoyra talan um eina slíka. Hetta noyddust Tjóðveldisflokkurin og Javnaðarflokkurin at góðtaka.

MEN Sambandsflokkurin kom í landsstýrið og eisini ta tíðina var arbeiðsloysi. Men heldur ikki tá vildi Fólkaflokk-urin ganga við til eina skipan. Hann var enn tá ímóti at bota forsorgarlógina, so heimildin at fáa dagpening í samband við vinnuloysi gjørdist mann-sømiligari.

MEN nú hevur Fólkaflokkurin boigt seg fyri veruleikanum, og ásannar, at ein arbeiðs-loysis trygd má fáast á beinini. Spurningurin er bara, hvussu hon skal skipast. Lítið er at ivast í, at tey flestu kunnu taka undir við fleiri av megin endamállum við ætlanini: at hon ikki skal gerast ein koddí, at tað skal vera ein

trygging, at fakmørk ikki skulu vera, at Føroyar skulu vera ein arbeiðsmarknaður, at øll fáa somu upphædd o.s.fr. Men spurningurin er bara, um skipanin skal verða solidarisk — samhaldsføst — ella ikki.

HESUM ivaðist fundurin í Suðurstreymoyar Javnaðar-felag ikki í. Bæði fakfelags-umboðini og fundarluttakar-arnir søgdu við ein munn, at skipanin eigur at vera tvungin, so øll gjalda í hana. Tímalønt sum fastlønt. Vællønt sum minni vællønt. Øll ásannaðu, at verður henda skipanin samtykt, fara so at siga bara tey, sum eru í vanda fyri at missa arbeiði, at melda seg til skipanina. Í tí sambandi varð eisini spurnartekin sett við, um fíggarligt grundarlag verður undir skipanini.

SOMULEIÐIS hildu tey flestu, at tað almenna eigur at luttaka í rakstrinum við árligari játtan, eins og tað almenna eigur at fyrisita skip-

anina. Formaður Havnar Ar-beiðsmannafelags vísti á fleiri lýti og at mismunur verður gjørdur millum ymsar bólkar. Hann bart út segði, at uppskotna skipanin verður asosial, og er ikki í samljóði við javnaðarhugsjónina. Eisini formaðurin í Postfelag-num og formaðurin í Føroya Arbeiðarafelag hildu, at skip-anin eigur at verða tvungin og at tað almenna eigur at lut-taka.

EIN av teimum fáu fyrimun-unum, sum nevndir vórðu, var uppskotið um arbeiðs-loysis-trygging til fólk í fiskitil-virkingini. Tað er eisini ein stórur bati, sum javnaðarfólk kunnu fegnast um. Men kunnu vit sanna orðatakið: »Allur bati bætir«? Ikki eftir fundinum í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag at døma. Fundurin var eitt greitt var-skó til Javnaðarflokkin í landsstýri og á lögtingi um ikki at fremja uppskotið um arbeiðsloysis-trygging í tí líki, sum tað nú hevur!

Samhaldsfastur ella hvat?

Tað er meira enn lógið, sum nógv mál verða við-gjort í fjølmiðlunum, eitt nú tann ætlaða skipanin fyri arbeiðsleysis. Bæði Út-varp Føroya og Sjóntvarpið hava nú í langa tíð um-røtt og viðgjort hetta álvarsmál, tað eru eisini onnur álvarsmál, sum verða viðgjort á lagnan hátt, men lat meg í hesum færi halda meg til hetta málið, »arbeiðsloysis-trygging«.

Hetta er eitt mál, sum landsstýrismaðurin í al-mannamálum hevur gjørt nógv burtúr, og eitt mál, sum hann vil hava samtykt her og nú. Og alt gott at siga um tað, at ein landsstýrismaður ger nakað og syrgir ella roynir at syrgja fyri, at málini verða skjótt avgreidd. Men eitt tykist vera aftur-vendandi: bæði hesin landsstýrismaður og hinir við gloyma, at tað verða ikki teir, sum skulu av-greiða málini, tað er og verður framvegis Løg-tingið, sum hevur tað síðsta orðið. Tað, sum Hilmar Kass, fyrrv. lög-tingsmaður, skal hava sagt er framvegis gald-

andi: »Landsstýrið og manning tess, tey eru at rokna sum húskallar hjá Føroya Løgtingi«. Og hetta eru sannleiksorð.

Málið um arbeiðsloysis-stuðul, sum í sjálvum sær er eitt gott mál, hevur fingið nógv umrøðu. Tað hava verið nógvir send-ingar og nú um dagarnar var panelfundur um hetta mál í Útvarpinum. Her hava so ymisk umboð havt móguleikan at gera sínar viðmerkingar og sínar atfinningar. Í útvarps-sendingini kom so fram, at formaður starvsmanna-felagsins, Hartvig Hanse, hevði bert við við sum eygleiðari, hann hevði ikki havt felagsins stuðul at taka nakra stóðu til tað, sum er avgreitt. Øssur Wintherið færdi hetta fram, ein lógin stóða at vera í, at vera við til at gera eina so álvarsliga broyting innan arbeiðara-økið til rættis, umboð-andi, ella rættari sagt, halda seg umboða eitt av teimum stórru fakfeløgum, og so verða settur til viks, og tað at nevndin og landsstýrismaðurin so fær at vita, at starvsmannafe-

lagsins umboð, sum hevur verið við, bert var eygleið-ari.

Hetta tykist mær meira enn lógið. Eisini er tað fyri mær eitt sindur orkymil-andi at fáa at vita, at tá Ingeborg Winther og Oddfríur Gregersen eru samd, so er alt í lagi. Og tað er alt avgerandi, at Tommy Petersen og Petur A. Lamhauge halda, at hetta er tann loysnin, sum kemur at verða tað, sum bjargar okkara arbeiðs-leysu. Og ikki at gloyma, at landsstýrismaðurin í al-mannamálum fær loyvi at fara seg fram, sum um hann við hesum fer at loysa allar trupulleikar.

Tað ljóðar so einfalt, at tú skalt bert melda teg til eina trygging, so fært tú arbeiðsleisstuðul, er tað nú so einfalt?

Vit kenna stóðuna hjá teimum, sum hava gjørt álitið og sum hava havt móguleikan at gera sínar viðmerkingar, men hvat siga teir persónar, sum illa nokk kenna innihaldið í hesum, teir persónar, sum skulu taka stóðu til hetta álvarsmál, teir eru ikki eftirspurdur, teir hava ikki

verið við í nøkrum paneli.

Teir hava heldur ikki verið umboðaðir í tí nevnd, sum hevur gjørt tað álitið, sum skal sam-tykkjast.

Hvørki sjónvarpið ella útvarpið hava gjørt sær tann omak at taka nakað umboð, hvørki frá meiri-luta ella minniluta á Føroya Løgtingi við í send-ingar teirra. Tað eru hóast alt tey fólkavaldu umboð-ini á Løgtingi, sum skulu avgreiða hetta mál.

Og sjálvt um hetta ál-var-smál er nærum togt úr hvørjari lykkju, so er hetta gjørt uttan at tey, sum stóðu skulu taka á Løgtingi til málið, tey hav ikki verið við til nakað av hesum, sum er farið fram. Tað eru teir sokallaðu statistarnir, sum hava spælt høvuðsleikin.

Alt gott at siga um tað at arbeiðarafelagini og ar-beiðsgevararnir eru samd, men tað verða ikki tey, sum skulu seta skjóti á, og við at tey, sum stóðuna skulu taka eru hildin utt-anfyri, so vil tað taka langa tíð, áðrenn hetta mál fær eina endaliga av-gjørð. Sjálvandi skulu vit

Politikarin í dag:

Sverre Midjord, tingmaður skrivar:

hava eina arbeiðsloysis-trygging, men hon loysir ikki arbeiðsloysið. Eftir mini metan ber illa til at byggja eina slíka skipan upp, nú vit hava so stórt arbeiðsloysi, sum vit hava, vit skulu fáa ar-

beiðsviðurskiptini í rætt-lag, áðrenn vit fara í gongd við tryggingina, tí av yvirskotsarbeiðinum skulu vit byggja arbeiðs-loysis-tryggingina upp.

Framhald á síðu 9

Bingotølini:

12 54